

kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, att der landtbo eller arrendator af jord eller boställe, hvilken enligt mom. 1 af § 57 i nämnda förordning skall erlagga kommunalutskylder för den af honom brukade fastighet, saknar tillgång till deras gäldande, jordegaren eller boställsinnehafvaren skall vara pliktig att betala samma utskylder.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 30 januari 1892.

S. M. Olsson
i Sörnäs.

N:o 90.

Af herr N. Nilsson i Skärhus, om ändrad lydelse af § 58

mom. 3 i förordningen om kommunalstyrelse på landet
den 21 mars 1862.

Enligt § 3 af gällande bevilningsstadga skall all fast egendom uppskattas till sitt verkliga värde, och enligt § 5 af samma stadga skola särskilda värden, slutande å fulla hundratal kronor, åsättas jordbruksfastighet för hvarje hemman och jordlägenhet eller, om hemmanet eller lägenheten består af två eller flera brukningsdelar eller afsöndring af jord derifrån egt rum, för hvarje sådan brukningsdel eller jordafsöndring;

hvarjente bevillningsstadgans § 4 bestämmer, att fastighetsbevillning *icke* af staten erlägges.

Då emellertid grunden för kommunalutskylderna bestämmes efter hvarje beskattningsföremål åsatt fyrktal, och till beräkningsgrund för fyrktalssättningen tjänar den bevillning som, jemlikt senast fastställda taxeringslängden till staten erlägges; och då för statens egendomar fastighetsbevillning, såsom redan är nämndt, *icke* erlägges, har § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet bestämt, att för sådan jordbruksfastighet, för hvilken bevillning ej erlägges, påføres fyrktal efter det belopp, som, derest bevillning för densamma enligt artikeln II i bevillningsstadgan utgå skulle, på grund af taxeringsvärdet mot sådan bevillning svarar. Detta naturligtvis på det att kommunalutskylderna *icke* skulle i allt för hög grad drabba öfriga beskattningsföremål inom kommunen.

Genom kongl. domänstyrelsens åtgöranden kan, såsom känt är, skogsmark från indragna militieboställen i lämplig utsträckning afsöndras och utläggas till kronopark.

Denna tvifvels utan ganska nyttiga och välbetänkta bestämmelse kan emellertid föranleda, för den kommunen, hvarinom de indragna boställena, från hvilka afsöndringar ega rum, äro belägna, till ganska stor orättvisa och skada.

För att närmare belysa detta påstående skall jag taga mig friheten anföra ett särskildt fall, som nyligen timat inom en kommun i Skåne. Inom denna kommun äro belägna åtskilliga indragna militieboställen, hvilka dels äro utarrenderade, dels afsöndrade till en kronopark, bestående af från jordbruksfastighet afsöndrade omkring två hela mantal, för hvilken afsöndring — oaktadt kommunalskatter för *hela* de hemman, hvar ifrån afsöndringen egt rum, så långt minnas kan, erlagts — kommunalutskylderna under det sistförflutna året *icke* utgått.

På hos kongl. domänstyrelsen gjord framställning om kommunalutskyldernas erläggande för ifrågavarande kronopark har styrelsen svarat, att den *icke* ansett sig skyldig att utbetala de fordrade beloppen och stödt sitt vägrande svar på en, i bestyrkt afskrift, hosföljande kongl. resolution af den 28 januari 1881, hvaruti Kongl. Maj:t i ett något liknande fall förklarar, att kommunalutskylder *icke* skola erläggas för Kungs Norrby kronopark inom Linköpings län.

Då, såsom ofvan blifvit nämndt, det ligger i kongl. domänstyrelsens skön att afsöndra kronoparker från staten tillhörig jordbruksfastighet, hvarigenom den sistnämnda minskas i taxeringsvärde, enär med den afsöndrade

kronoparken, såsom oftast är fallet, följer icke obetydlig areal öppen åkerjord äfvensom ängsmark, som utarrenderas till torpare — en åtgärd som är mycket vislig, emedan derigenom ett rätt betydligt antal mindre jordbrukare kunna erhålla sin anständiga bergning, hvadan torpsystemet å de afsöndrade kronoparkerna icke bör öfvergifvas —, kommer naturligtvis äfven det inom kommunen åsatta fyrktalet, genom en sådan styrelsens åtgärd, att icke oväsentligt förminskas, i följd hvaraf kommunalutskylderna äfven komma att på hvarje fyrk ökas. Kongl. domänstyrelsen har således i sin hand, om än indirekt och ofrivilligt, att lägga skatt och tunga på Konungens undersåtar, och regeln i § 57 af förordningen om kommunalstyrelse på landet om skyldighet, bland annat äfven för egare af annan i mantal satt jord, att lemna bidrag till kommunens gemensamma angelägenheter, blir ock genom ofvan berörda kongl. domänstyrelsens rättighet upphäfd.

Med anledning af hvad här ofvan visats egt rum inom förberörda kommun, ett förhållande, som säkerligen äfven uppstått på andra orter, och när kongl. domänstyrelsen så finner för godt kan uppstå inom hvilken kommun som helst, hvarest staten är egare af jordbruksfastighet, manar att söka ändring uti nu bestående förhållanden uti nämnda hänseende; och är det därför jag tager mig friheten vördsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del behagade besluta, att § 58 mom. 3 af kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet af den 21 mars 1862, sådan denna förordning lyder enligt kongl. kungörelsen den 15 september 1863 och förordningen den 8 mars 1889, skall erhålla följande ändrade lydelse:

För sådan jordbruksfastighet äfvensom derifrån afsöndrad kronopark eller skogsmark, för hvilken bevilning ej erlägges, påföres fyrktal efter det belopp, som, derest bevilning för densamma enligt artikeln II i bevillningsstadgan utgå skulle, på grund af taxeringsvärdet mot sådan bevilning svarar; hvaremot inkomst af arrende för sådan fastighet ej skall i fyrktal sättas.

Om remiss till lagutskottet anhålles vördsamt.

Skulle den af mig nu föreslagna lydelsen af bemälda § icke anses lämplig för det med motionen åsyftade ändamålet, torde utskottet vidtaga nödiga förändringar.

Stockholm den 29 januari 1892.

Nils Nilsson

från Färs härads

Afskrift af afskrift.

Kongl. Maj:ts nådiga resolution uppå de besvär, Brumreby kommun i Östergötlands län, genom vice ordföranden i socknens kommunalstämma Carl Broman, i underdånighet anförder deröfver att,

sedan ordföranden i nämnda sockens kommunalstämma F. A. Forsbäck uti en till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet ingifven skrift anhållit att, då, enligt taxeringslängden för år 1879 öfver sådan staten tillhörig fast egendom inom sagda socken, för hvilken bevilning efter art. II bevilningsstadgan icke erlades, den staten tillhöriga Kungs Norrby kronopark blifvit uppskattad till ett taxeringsvärde af 70,000 kronor, samt, jemlikt socknens fyrktalslängd för år 1880, berörda kronopark påförts 420 fyrk, derför enligt debiteringslängden belöpte »skole- och kommunalskatt m. m. 63 kronor samt 10 fot 9 kannor 20 tum råg och 8 fot 8 kannor 20 tum korn in natura», men vederbörande kronofogde vägrat lemna begärd handräckning för utfående af berörda kommunalskatt, Kongl. Maj:ts befallningshafvande måtte, på grund af § 58 i nådiga förordningen om kommunalstyrelse på landet, jemförd med art. II § 2 lit. a i gällande bevilningsstadga, meddela handräckning för utbekommande från kongl. skogsstyrelsen af ifrågavarande resterande kommunalutskylder till socknen för år 1879;

så och efter det ej mindre skogsstyrelsen uti inforordadt yttrande bestridt allt afseende å berörda framställning såsom saknande stöd af gällande författningar, än ock kronofogden och häradsskrifvaren i orten blifvit i ämnet hörde och likaledes afstyrkt bifall till framställningen,

har Kongl. Maj:ts befallningshafvande genom resolution af den 16 oktober 1880 förklarat att, med afseende å innehållet af § 57 i nådiga förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, den gjorda ansökningen icke kunde bifallas;

i anledning af hvilka besvär Kongl. Maj:ts befallningshafvande med kronofogdens och häradsskrifvarens i orten yttrande samt eget underdånigt utlåtande inkommit. Gifven Stockholms slott den 28 januari 1881.

Kongl. Maj:t har i nåder låtit detta besvärs mål sig föredragas, och då för Kungs Norrby kronopark, såsom tillhörig staten, bevillning icke erlägges, och nådiga förordningen om kommunalstyrelse på landet, enligt hvilken utgörande af kommunalutskylder i allmänhet betingas af den bevillning, som erlägges till staten, från denna regel gör undantag endast för visst slag af jordbruksfastighet samt kronopark icke är till jordbruksfastighet hänförlig, finner Kongl. Maj:t icke skäl göra ändring i Kongl. Maj:ts befallningshafvandes öfverklagade resolution.

Vidimeras ex officio

H. J. Modigh.

Afskriftens rigtighet bestyrkes
ex officio

C. G. Noreen.

Vidimeras ex officio

A. J. Åkerman.

Rätt afskrifvet betyga:

Edw. Svensson.

Nils Svensson.